

kanske dimenzije. Najčudnejše reči se čujejo iz Galicije. Ta polazijatska dežela je torišče najsilnejših političnih bojev. Karakteristično je, da tam socialnodemokratske kandidate kar brez vsacega vzroka zapirajo, kakor da so „vogelfrei“.

Vojna v južni Afriki. — V tem, ko se Buri bore z vso hrabrostjo za neodvisnost svoje domovine, ko prodirajo male in večje čete celo že v Kaplandijo, kjer se jim je moral večji angleški oddelek udati, in kjer se razglasi obsedno stanje, ker se je bati revolucije, se je angleški najvišji zapovednik maršal Roberts poslovil od svoje armade in odpotuje na Angležko. Njegov odhod pa nikakor še ne pomeni, da je južna Afrika že vsa podvržena. Z ofiциelnim proglašenjem anecrije je bila vojna zoper Bure pač končana na papirju, a ne v resnici. Vojna bo še dolgo trajala, a Roberts gre, da bodo drugi mogli vsacega Bura smatrati za ustaša in ga umoriti, češ, da je Transvaal postal angleška last. Žal, da je Krügerjevo potovanje v Evropo ostalo brezuspešno. Nemški cesar starega prezidenta še v avdijenci ni hotel sprejeti. Če Krüger še pri ruskem carju ne najde pomoči, kar ni verjetno, potem bo kmalu grobni mir zavladal v južni Afriki.

Obrtnija.

Česa nam treba.

Posameznik zamore v današnjih časih le jako težko izhajati, zakaj boj za vsakdanji kruh je postal sila trd in težaven. Pomagati si posameznik že skoro več ne more sam, nego le v družbi z drugimi. To spoznanje je povzročilo, da se dandanes vse organizira in sicer po svojih gospodarskih interesih, tako da se na ta način ustvari skupno delovanje, da se osredotočijo vse moči na dosego gotovega smotra.

Kamor pogledamo, povsod vidimo, kako se vsi stanovni organizirajo. Bolj ko je kateri stan potreben skupnega delovanja, lažje se pridobe njegovi pripadniki za organizacijo. Nič se ne pretirava, če se reče, da je dandanes že vsak stan bolje ali slabše organiziran. Organizirani so fabrikantje v svojih kartelih in v svojih skrivnih, zoper delavce naperjenih zvezah; organizirani so veletrgovci; organizirani so uradniki, učitelji, notarji, advokati, duhovniki, organizirani so pisarji in zlasti delavci, katerih organizacija je najčvrstejša in najmočnejša. Iz kratkega organizirani so vsi stanovi.

Tudi obrtniki so organizirani in celo na Slovenskem. Toda kakšna razlika mej obrtniško organizacijo v Nemčiji, na Češkem, v Belgiji in pa mej organizacijo na Slovenskem! Ta razloček nam šele prav jasno kaže, kako smo Slovenci ravno na polju obrtniške organizacije daleč zaostali za drugimi naprednimi narodi.

V tem, ko so drugod obrtniki organizirani na jedni strani po strokah, da si tako ustvarijo pogoje za boljše ugodnejše materialno uspevanje, za omogočenje konkurence z veleindustrijo, za vzgojo boljšega obrtniškega naraščaja itd. združujejo se na drugi strani tudi v namen, da si na političnem polju pridobe moči, dobro vedoč, da je le s tem mogoče vplivati v kakonodajstvo in na

ukrepe raznih javnih korporacij v smislu koristij obrtnega stanu.

Kako pa je v nas. Strokovne organizacije se bore malo. Zadruga, ki obstoje, se niso obnesle in obrtniki so najbolj veseli, kadar o njih ničesar ne slišijo, sploh so pa te zadruga le birokratične uredbe brez vsacega večjega pomena. Strokovnjaških zadrug pa skoro nič ni.

Pač imamo nekaj političnih društev, ki so jih ustanovili obrtniki. Imamo konservativno obrtno društvo, imamo nekako obrtno zvezo, ali kaj sta ti društvi. Nobeno se ne gane, obe društvi spita in tako je danes obrtnik na Kranjskem popolnoma neorganiziran. Obrtni stan je jedini, ki nima nikake organizacije.

Obrtniki, ali bi ne bil že čas, da se temu konec naredi?

Kmetijstvo.

Kako pripravljati sadni mošt.

Ker je letos ne samo pri nas, ampak tudi na Kranjskem, Štajerskem, Avstrijskem in višje gori na Nemškem bogata sadna letina in se je zlasti zimskega sadja, jabolk in hrušk pridelalo v nenavadni obilnosti, ni skoro misliti na ugodno sadno kupčijo in samo pozna zimska jabolka in hruške bo morda o pustu ali proti veliki noči možno prodajati po taki ceni, da se utegne kupčija izplačati. Ker je pa sadje letos v prav mnogih krajih ranjeno po toči, ali zaradi preobilega rodu premalo razvito, ali slednjič črvivo in gnitju naklonjeno, je resno skrbeti za to, da se vse tako sadje uporabi v izdatno korist producentom.

Dobro zimsko sadje se v svojem času gotovo koristneje uporabi, kakor zdaj; tako imamo v naših gorah mnogo Dunajk (Mešanckerc) in pogačic (Haslinger), o katerih ni dvomiti, da se po novem letu in do pomladi prav dobro prodajo. Ti vrsti je lahko ohraniti do meseca maja, in takrat je veliko povpraševanje po njih, ker so že vse druge vrste po šle. Druge slabše vrste in tudi bolj drobne, nepopolnoma razvite po toči ranjene Dunajke je najkoristneje uporabiti za izdelovanje mošta, jabolčnika, kakor ga delajo tudi v drugih sadorodnih deželah.

V naslednjem hočemo povedati, kako ravnati, da dobimo dober, vstrajen sadni mošt.

V to odmenjeno sadje naj bode prav zrelo, tako da bode imelo svojo popolno vsebino sladkorja. Najbolje je, da vzamemo več vrst jabolk ali hrušk in sicer bolj sladkorne, potem kisljate, kakoršne so Reinete in slednjič nekoliko trpkih, ki obsegajo mnogo tanina (čreslovine), kakoršne so divjake ali lesnike. Iz take zmesi napravimo mošt, ki se naglo izčisti in dobro ohrani. Če imamo premalo kislj jabolk ali Reinet, pomagajmo si s tem, da dodamo moštu 50 do 100 gramov citronove kisline,